

Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu 2015.a. sügiskonverents (21.november)

AVAETTEKANNE

Võõrkeeleõpetaja väljakutsed ja võimalused digiajastul

Piret Kärtner, Haridus-ja Teadusministeeriumi keeleosakonna juhataja

PLENAARETTEKANDED

Digipädevus võõrkeeleõppes

Margus Pedaste, Tartu ülikooli haridustehnoloogia professor

Digipädevus on 2014. aastast üks üldpädevus, mille arendamisel on roll igal õpetajal. Digipädevus on suutlikkus:

- **kasutada** uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti **muutuvas** ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukonnades suheldes;
- **leida** ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- osaleda digitaalses **sisuloomes**, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- kasutada **probleemilahenduseks** sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2015. aasta jooksul on HITSA eestvedamisel arendatud kaht rahvusvahelisele koostööle tuginevat digipädevuste mudelit. Üks neist on õpetajatele (tuginedes ISTE pädevustele) ja teine õpilastele (DIGCOMP).

ISTE seab õpetajate ülesandeks:

- õppijate innustamise ja loovuse arendamise;
- digiajastule kohaste õpetamis- ja hindamisvõtete arendamise;
- õpetaja eeskuju digiajastu töö- ja õppimiskultuuri kandjana;
- digiühiskonnas kodanikuna käitumise;
- kutsealase arendamise ja eestvedamise.

DIGCOMP raamistikud on välja toodud viis pädevusvaldkonda:

- informatsioon;
- kommunikatsioon;
- sisuloome;
- turvalisus;
- probleemilahendus.

Käesolevas ettekandes püüame üheskoos lahti mõtestada digipädevuse nende süsteemide tähenduses ning mõelda sellele, kuidas võõrkeeleõppes digipädevust arendada. Ettekande käigus püüame kasutusse võtta osalejatel kaasasolevad digivahendid.

Digiajastu arvude maagiast: 2 x B; 2 x B2; 3 + 2 ...

Tõnu Tender, Eesti keele instituudi direktor

Meie seast lahkunud akadeemik Boris Tamm ennustas 2001. aastal, et 50 aasta pärast, st 2050. aastal peab Eesti iga haritud kodanik oskama vähemalt kolme (!) võõrkeelt ning tingimata vähemalt kahte digikeelt...

Praegu eeldatakse gümnaasiumi lõpetajalt kahe võõrkeele valdamist (Euroopa Nõukogu) B-keeletasemel. Gümnaasiumiastme lõpetajaid, kes saavutavad kahes võõrkeeles B2-keeletaseme, tunnustab CertiLingua programm. Eestigi on alustanud CertiLingua programmi lootsimisega. Oma ettekandes tutvustan CertiLingua programmi põhimõtteid ja programmi (katse) aasta tulemusi Eestis.

Viipekeele sõnaraamat *Spread the Sign*

Raili Loit, Tallinna Heleni Kool, õpetaja/viipekeelelõik

Ettekandes tutvustatakse maailma mahukaimat vabakasutuses olevat elektroonset viipekeelte sõnaraamatut *Spread the Sign* www.spreadthesign.com, milles on esindatud üle 24 erineva keele Euroopast ja mujalt maailmast, nende hulgas ka eesti keel ja eesti viipekeel. Ülevaade antakse sõnaraamatu koostamist tinginud asjaoludest, kasutusvõimalustest ja arendusplaanidest, põgusalt tutvustatakse ka viipekeele olemust ning selle eripära võrreldes kõneldava keelega.

Spread the Sign sõnaraamat on koostatud projektipõhiselt Leonardo da Vinci Elukestva õppe programmi toel, see sisaldab üle 200 000 sõna/viipefaili, neist eesti keeles/eesti viipekeeles veidi üle 15 000. Sõnaraamat on valminud 14. riigi koostöös ning selles on esindatud nii erinevate ametite ja erialadega seonduv spetsiifiline kui igapäevasuhtluseks ja üldhariduse omandamiseks vajalik sõnavara, mis on eelkõige vajalik just kuulmispuudega õppuritele ja nende õpetajatele, kuid ka kõigile teistele kuulmispuudega inimestega kokkupuutuvatele inimestele ning keelehuvilistele. Sõnaramatu vahendusel on ühtlasi võimalik täiendada kõneldavate keelte oskust.

Enesetutvustus:

Olen Tartu Ülikooli haridusega logopeed-eripedagoog, lisaks lõpetanud koolikorralduse eriala mentorluse suunal ning läbinud viipekeelelõikide koolituse. Hetkel töötan Tallinna Heleni Koolis viipekeelelõigina ning eesti keele kui teise keele õpetajana kuulmispuudega lastele. Põhitöö väliselt olen viipekeelelõigiks ka Viipekeelelõikide OÜ-s ning tegelen viipekeelelõigi kutse arendamise ja lõikide koolitamisega nii Eesti kui Euroopa tasandil. Alates 2004. aastast kuulun Eesti Viipekeele Lõikide Kutseühingu ning alates 2015. aastast Kuulmispuudega Laste Õpetajate Seltsi juhatusse (viimase puhul olen ka üheks asutajaliikmeks). Olen korraldanud koolitusi kuulmispuudega laste õpetajatele, ning olnud retsensendiks ja üheks autoriks/koostajaks nii viipekeelelõike kui kuulmispuudega laste õpetamist puudutava erialakirjanduse osas. Erihuviks on kuulmispuudega laste eesti keele omandamise iseärasused.

ETTEKANDED (20 minutit)

Interaktiivne maakaart saksa-eesti.ee

Signe Ilmjärv, Toila Gümnaasiumi saksa keele õpetaja, ESÕSi juhatuse esimees

Olukorras, kus *lingua frankaks* on kujunenud inglise keel, teadvustatakse ühiskonnas üha vähem eesti ajaloo ja kultuuri seotust saksa keele ja ajalooaga.

Seda lünka püüab täita virtuaalne maakaart www.saksa-eesti.ee, mis loodi 2015 aastal tööühma Netzwerk Deutsch algatusel ja Saksa Suursaatkonna rahalisel toel. Kaardi täitmist koordineerib Eesti Saksa Keele Õpetajate Selts. Kaardil on kajastatud mitmesugused "saksa jäljed" Eestis: ajalugu, saksa keel tänavapildis, koolid, kus õpetatakse saksa keelt, saksa institutsioonid Eestis, majandus ja partnerlussidemed Saksamaaga.

Kaarti täitsid üritustesarja Saksa Kevad raames sissekannetega nii saksa keele õpetajad kui õpilased ja selle täitmine jätkub ka sel õppeaastal.

Kaardi eesmärgiks on õpilaste motiveerimine huvitavate saksa keele, kultuuri ja majanduse seoste leidmiseks Eestiga. Kuna sissekanded on nii saksa kui eesti keeles, võimaldab see kaart teha reklaami ka vanemate hulgas või kogukonnas, et näidata saksa keele õppimise vajadust.

Enesetutvustus:

Töötan alates aastast 1992 Toila Gümnaasiumi saksa keele õpetajana. Alates 1999 olen olnud ESÕSi juhatuse liige ning viimased viis aastat ESÕSi juhatuse esimees. Täiendan end pidevalt rahvusvahelistel koolitustel saksakeelsetes riikides ning püüan tundides lisaks keeleoskusele arendada ka õpilaste digipädevusi..

Olen läbi viinud töötubasid, esinenud ettekannetega nii konverentsidel Eestis kui ka rahvusvahelistel üritustel.

Armuge eesti keelde! Veebipõhine eesti keele õpe keelekeskkonna Keelekliik näitel.

Leelo Kingisepp, kirjastus Iduleht tegevjuht

Keelekliik (www.keelekliik.ee) on hetkel mahukaim ja mitmekesisemat harjutusvara pakkuv veebipõhine keskkond iseseisvaks eesti keele õppimiseks neile muukeelsetele, kes alustavad nullist sooviga jõuda A2-keele tasemele.

Kursus sisaldab ligi 200 multifilmi, üle saja grammatikavideo ja ligi 1200 ülesannet, milles on kokku umbes 10 000 klikitavat õppeühikut. Lisaks õppevarale sisaldab Keelekliik ka teste ja eksamit oma teadmiste kontrolliaks, interaktiivset sõnaraamatut ja võimalust suhelda õpetajaga. Tänapäevane ja uudne õppekeskkond võimaldab õppida keelt just õppijale sobival ajal ja kohas ning õppijale sobivas tempos. Lisaks veebis toimuvale õppele on võimalik kasutada Keelekliiki töövihikuid õppijate lugemisioskuse ja kõnelemisioskuse arendamiseks.

Keelekliik on üks edukaimaid eestlaste loodud e-õppe projekte Eestis, koondades ligi 22 000 aktiivset venekeelset õppijat ning ligi 8000 ingliskeelset õppijat üle maailma. Keskkonda kasutab iga päev üle 800 õppija. 2010. aastal alustatud projekt on olnud etapiviisiline: 2012. aastal avati keskkond venekeelsetele kasutajatele ja 2014. aastal ingliskeelsetele kasutajatele.

Ettekandes uuritakse iseseisva keeleõppe eripära Keelekliiki kasutajate näitel. Vaatleme, mis on arvuti vahendusel toimuva iseseisva õppe eelised ja väljakutsed. Võrdleme venekeelsete ja ingliskeelsete kasutajate profile (vanus, haridustase jm), ja õppimisharjumusi (arvutis viibimise aeg, ülesannete lahendamise meetodika jm). Lisaks uurime, missuguste tulemusteni on võimalik iseseisva õppega jõuda ja otsime vastust küsimusele, kuidas täiendada arvutipõhise õppega keeletunnis toimuvat õpet lähtudes nn ümberpööratud klassiruumi õppemetoodikast.

Enesetutvustus:

Olen eesti keele kui teise keele õpetaja, koolitaja, suhtlustreener ja psühhodraama lavastaja. Samas - juba aastaid on minu suurimaks kireks olnud mänguliste õppematerjalide loomine. Olen mitmesuguste õppematerjalide koostamise juures kaasa löönud nii autori, toimetaja kui ka projektijuhi rollis. Viimastel aastatel olen tegelenud põhiliselt veebipõhiste keeleõppelahenduste loomisega ja koostanud materjale uusimmigrantõpilastele.

Õppijate motivatsioon ja selle hoidmine digiõppes

Kaire Viil, TTÜ Virumaa Kolledži eesti keele lektor, humanitaar- ja sotsiaalinete lektoraadi juhataja

(Täiskasvanud) õppijale on väga oluline e-kursuse läbimisest saadav **kohene kasu**. Ettekandes õpetatakse /tuletatakse meelde meetodilisi võtteid, mille abil on õppijatele lihtne näidata nende arengut ning kursusel omandatu praktilise kasutamise võimalusi. Virtuaalses klassiruumis tuleb tuua rohkem näiteid ning need peavad kindlasti olema seotud õppijate huvivaldkondadega.

Ehkki 83% digipõlvkonna õppijatest on nägemismäluga ehk visuaalid, tuleks e-kursusele luua väga **mitmekülgsed** õppematerjale. Lisaks videotele ja animatsioonidele tulevad kasuks ka audiomaterjalid. Täiskasvanud õppija hindab suuri **valikuvõimalusi** ning ülesannete **mitmekesisust**. Digiõppes pakutud tekstid peaksid motivatsiooni ja huvi hoidmiseks olema tükeldatud väiksemateks ühikuteks. Enne iga uut väikest teksti peaksid olema süvalugemisele suunavad lugemiseelsed küsimused. Digitaalses klassiruumis tuleks õpimise säilitamiseks vältida liiga lihtsaid (nt õige-vale testid) või teise äärmusena ülikeerulisi ülesandeid.

Kursuse juhendaja ning -kaaslased peavad ka virtuaalses auditooriumis jääma **inimlikuks**. Seda on võimalik saavutada sissejuhatava tutvumisfoorumiga, lihtsama keelkasutusega (eriti ülesandehüste, tagasiside puhul) ning selliste õppevideotega, kus kursuse juhendaja on nähtav, mitte kaadritagune hääl.

Kõiki õppijaid motiveerib kiire innustav **tagasiside**. Ettekandes jagatakse innustava tagasiside ning digitaalses klassiruumis õppijate **premeerimise võimalused** (e-auhinnad).

Lisaks toon ettekandes veel mõned võtted, kuidas digitaalses klassiruumis õppijaid aktiveerida, motiveerida, innustada.

Enesetuvustus:

Õpetan eesti keelt alates 1998. aastast. Naudin õpetamist, õppematerjalide ettevalmistamist, kontakt tundides ja virtuaalses klassiruumis töötamist, tagasiside andmist ning läbitud tundide analüüsimist.

Õpetamine on suur rõõm ning kui seda tunnustatakse, siis olen enam kui kindel, et valisin õige elukutse. Minu loodud kütuste tehnoloogia erialakeele e-kursus pälvis Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutuselt kvaliteedimärgi. 2014. aasta sügisel esitas TTÜ Virumaa Kolledž mind aasta koolitaja nominendiks.

TÖÖTOAD (45 minutit)

1. Digimeedia appi! (seriaal, uudised...)

Leeni Simm, Vanalinna Hariduskollegiumi vanemõpetaja, andragoog (täiskasvanute koolitaja tase 7), EVÕLi juhatuse liige

Töötoas arutleme teemal Mis on õppimine ja õpetamine? Vaatleme õppimisstiile, -viise ja milliseid õpiülesandeid nendega sobitada. Kuidas see kõik on seotud motivatsiooniga, milliseid digimeedia vahendeid võiks kasutada praktilises õpetajatöös, et motivatsiooni tõsta?

Jagan oma kogemusi seriaali kasutamisest ühes nädala kolmest keeletunnist õppeaasta jooksul, kuidas seriaali valisin ja kuidas oleks hea ja kasulik seda teha. Mida on võimalik keeleoskuses seriaali abil arendada ja mis sellest minu töös välja tuli?

Arutleme selle üle, kuidas seriaali abil loovust arendada (muusika, draamameetod, kunst...), milliseid uusi teadmisi ja kompetentsi on võimalik saada, kas seriaal kasvatab sotsiaalseid oskusi ja tolerantsi? Kuidas töötada seriaali kohta kirjutatud internetikommentaaridega?

Grammatika õppimine sellistes tundides võiks olla juhtumipõhine ja vajaduspõhine – selgitame ette tulnud konkreetset vormi või vormi, mida õpilane sooviks praktilise ülesande täitmisel kasutada.

Käesoleval õppeaastal kasutan ühes nädala keeletunnis uudiseid erinevatest portaalidest. Õpilastel on keeleoskuse arendamise kõrvale võimalik tutvuda maiskonnalooga, olla kursis selle maa igapäevaeluga ja saada teadmisi elu erinevate valdkondade kohta (majandus, kultuur, tehnoloogia...), tahtmatult tekib ka globaalne teadlikkus, sest uudised on harva ühe maa kesksed.

Töötoas arutleme selle üle, mida teha siis, kui meie valitud ja pakutud õppesisu ja meetodid ei sobi õpilase stiiliga, õppimisviisiga.

Kui tähtis on õpilase rahulolu, kuidas seda saavutada, kas oskame õigesti materjali hulka ja õpilase koormust planeerida, mis kasu võiks olla järjekindlusest?

Enesetuvustus:

Olen filoloog, vene keele ja kirjanduse, eesti keele teise keelena õpetaja; leksikograaf, sõnastike autor; uurinud võrdlevalt vene ja eesti keelt; tegelenud testimisega; pidanud loenguid üliõpilastele; koostanud õppematerjale; osalenud elukestvalt koolitustel; olen EVÕLi juhatuse liige, andragoog (täiskasvanute koolitaja tase 7), suure pere ema, vanaema.

2. Elektroonilised võõrkeeleülesanded eksamite infosüsteemis (EIS). Nende tutvustus ja kasutamine.

Sandra Heidov, SA Innove Keelekeskus, prantsuse keele peaspetsialist/keelekeskuse e-valdkonna koordinaator

Töötoa eesmärgiks on tutvustada SA Innove poolt hallatavas eksamite infosüsteemis (EIS) olevaid võõrkeeleülesandeid ja nende kasutusvõimalusi. Tutvustatavas ülesandepangas on neljal keeleoskustasemel (A1-B2) ülesanded eesti, inglise, prantsuse, saksa ja vene keeles.

Ülesanded on e-õppematerjalina abiks kujundaval hindamisel ning on mõeldud esmajoones selleks, et saada tagasisidet õpilaste keeleoskuse kohta ja motiveerida erineval keeleoskustasemel õpilasi. Ülesanded on koostatud III kooliastet silmas pidades, kuid neid võib olenevalt õpilaste keeleoskustasemest kasutada ka teistes kooliastmetes.

Praktilise tööna saavad osalejad ülesannetega ise tutvuda ja proovida neist testi koostada. Eksamite infosüsteem pakub testide koostamiseks mitut võimalust, lubades kombineerida erinevaid keeleoskustasemeid ja osaoskusi õpilaste taseme või tunnis läbivõetud teemade järgi.

Et kõnealused ülesanded on eksamite infosüsteemis määratud kasutamiseks õpetajatele, on töötoas osalemise tingimuseks, et õpetaja oleks pedagoogina kantud Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS).

Enesetutvustus:

Töötan SA Innove keelekeskuses prantsuse keele ainespetsialistina ja e-valdkonna koordinaatorina. Ainespetsialistina vastutan prantsuse keele põhikooli lõpueksami valmimise eest, e-valdkonna koordinaatorina osalen e-testimise arendamises Innove poolt hallatavas eksamite infosüsteemis.

Olen olnud õpetaja Tallinna Prantsuse Lütseumis. Hetkel on mul rõõm Tallinna Prantsuse Instituudi ja HTM-i koostöös käima lükatud projekti „Francokliik“ raames õpetada prantsuse keelt Tallinna lasteaiastlastele.

3. Google Classroom võõrkeele tunnis

Kristi Kartashev ja Liisa Liivak, Tartu Erakooli inglise keele õpetajad

Töötoa eesmärgiks on tutvustada Google Classroom'i võimalusi võõrkeele tunnis.

Google Classroomi näol on tegemist keskkonnaga, mis koondab endasse õppeülesannete püstitamise, tagasiside andmise, õppematerjalide jagamise ning ka virtuaalse portfollio võimalused. Keskkond ei sõltu operatsioonisüsteemist ega ole seadme-põhine - võimalus see kasutusele võtta on igal koolil.

Praktilise tööna saavad osalejad ise tutvuda ja proovida Classroomi võimalusi õpilasena, mõistmaks, millist kasu õpilane antud keskkonnast saab. Paralleelselt tutvustame ka õpetaja vaadet ning näitame tagasisidestamise võimalusi. Näitame kuidas Classroom võimaldab klassi tööd suunata ja juhtida.

Parema kogemuse saamiseks soovime osalejatel kaasa võtta kas tahvelarvuti või sülearvuti.

Enesetutvustus:

Õpetame inglise keelt Tartu Erakoolis 8. aastat. Alates aastast 2013 on meil kasutusel 1:1 tahvel arvutid. See annab meile ühtpidi igapäevase võimaluse ja teistpidi paneb kohustuse leida uusi ja hästi töötavaid lahendusi. Meie enda eesmärgiks on vähendada paberipõhisust seal, kus see mõistlik on ning seeläbi tõhustada ja muuta õppimist põnevamaks ja voolavamaks. Lisaks otsime võimalusi lihtsustada oma **tööd ja muuta sellele kuluv aeg optimaalseks.**

4. Kõnelemisharjutused, mis motiveerivad

Aili Lehtse, Hille Kruus, Folkuniversitetet täiskasvanukoolitajad

Selleks, et digiajastul õppija tähelepanu kõita ja hoida, on õpetajal vaja kasutada tehnikaid ja võtteid, mis õpilasi haaraks. Õppija tahab tegutseda, liikuda, probleeme lahendada ja suhelda, suhelda, suhelda! Õpetaja ülesandeks on pakkuda võimalusi selliselt õppida. See on aga väljakutse igale õpetajale.

Keeleoskuse all peetakse silmas eelkõige kõnelemisoskust, mistõttu tuleks võõrkeeleõpetajal oma töös selle osaoskuse arendamisele vajalikul määral tähelepanu pöörata. Milline on aga üks kõnelemisharjutus, mis motiveerib õppijat rääkima? Kuidas saada õpilased just seda sõnavara ja grammatikat kasutama, mida on vaja harjutada? Kuidas korraldada õppetööd nii, et kõik 20 õpilast saaksid samaaegselt ja eesmärgipäraselt rääkimisoskust harjutada?

Et sageli on kõnelemistegevused, mis vähimalgi määral drilli meenutavad, paljudele õpilastele vastumeelsed, siis keskendume töötoas peamiselt ideedele, mida sobib kasutada õppetöö kontrollitud

harjutamise etapis. Pakume näiteid nii grammatika kui ka sõnavara aktiivseks suuliseks harjutamiseks-kinnistamiseks.

Enesetutvustus:

Tegutseme võõrkeele ja metoodika õpetajana Folkuniversitetis, mis pakub võõrkeeleõpet täiskasvanutele. Lisaks igapäevasele tööle inglise keele õpetajana oleme kümne viimase aasta jooksul läbi viinud metoodikaalaseid õppepäevi tegevõpetajatele Jõhvist Kuressaareni. Usume LAK-õppesse, huvitavatesse tundidesse, kommunikatiivsesse metoodikasse, tegevuste mitmekesisusse ja võtete paljususse.

5. Laumängud keeleõppes

Karola Velbeg, Viendra Koolitus, soome keele õpetaja

Tihti peale muutuvad tunnid üksluiseks ja grammatikakeskseks. Kuid ma olen täheldanud, et läbi mängu õppimine teeb tunni vaheldusrikkamaks ja lõbusaks. Vaatame milliseid lauamänge on võimalik saada Eestist, millised sobivad keeleõppeks ja kuidas neid rakendada praktiliselt.

Enesetutvustus:

2003. aastal lõpetasin Tallinna Ülikooli soome keele filoloogina, õpetamisega olen tegelenud 13 aastat. 2005. aastal asutasin oma keelekooli Viendra, kus ma õpetan täiskasvanutele soome keelt. 11 aastat õpetasin ametialast soome keelt Tallinna Teeninduskoolis. 2003. aastal astusin magistriõppesse ja õpin seal organisatsioonikäitumist. Õpetajana on minu eesmärk olla loov ja motiveeriv, kasutan tunnis palju mängu ja interneti. Olen abielus ja mul on kolm vahvat last.

6. Masintõlge – võõrkeeleõpetaja sõber või vaenlane?

Ilmar Anvelt, Tartu Ülikooli Tartu Ülikool, inglise filoloogia ja tõlkeõpetuse lektor

Töötoas antakse lühike ülevaade masintõlke kujunemise ajaloost ja vaadeldakse, kui hästi või halvasti masintõlge toimib erinevatel keelesuundadel (näiteks tunduvalt halvemini inglise keelest eesti keelde kui eesti keelest inglise keelde, inglise keelest saksa keele küllaltki hästi). Tutvustatakse peamisi masintõlke järeldoimetamise võtteid. Praktilise harjutusena parandatakse masinaga eesti keelest inglise keelde tõlgitud teksti. Rõhutatakse, et masintõlge ei vähenda vajadust tõelise võõrkeeleoskuse järele, vaid pigem vastupidi – masintõlke kasutaja peab olema äärmiselt kriitiline ja oskama hinnata, mida võib masina tõlgitud tekstis usaldada ja mida mitte. Kuna õpilastel on ahvatlus lugemistekste või keeleharjutusi masinal tõlkida, peaks võõrkeeleõpetaja olema teadlik masintõlke võimalustest ja ohtudest ning juhtima neile ka õpilaste tähelepanu.

Enesetutvustus:

Töötan lektorina Tartu Ülikooli maailma keelte ja kultuuride kolledžis. Minu õppetöö on seotud peamiselt tõlkeõpetuse magistriõppega, samuti õpetan mitmesuguseid inglise keelt kasutavate maade ühiskonna ja kultuuriga seotud aineid. Tegutsen aktiivselt ka tõlkijana nii eesti-inglise kui ka inglise-eesti keelesuunal tõlkides peamiselt teaduslikke tekste ning olen olnud mitme sõnaraamatu autor ja/või toimetaja.

7. Võõrkeeleõpetajate digipädevamaks kujunemise erinevad võimalused (nipid).

Aimi Jõesalu, Põlva Põhikool, MLK/saksa, inglise keele ja informaatika õpetaja, haridustehnoloog

1. Kas digiajastul saab ikka jääda digioskusteta? See pole enam mitte kuidagi võimalik! Miks? Kuidas?
2. Koolitumine on (eelkõige võõrkeeleõpetajatele) tänu rikkalikele enesetäiendamismõistlustele meie endi kätes, meie endi teha! Ka õpilastelt tuleb osata õppida. Kuidas siis?
3. Kogemuste (eriti digikogemuste) jagamine õpetajate seas on praegusel ajal möödapääsmatu.

Enesetutvustus:

Olen töötanud praeguses Põlva Põhikoolis (endine Põlva Keskkool) suure armastusega valdavalt saksa keele õpetajana aastast 1981. Viimastel aastatel on lisandunud veel inglise keele ja informaatika õpetamine ning haridustehnoloogi töö. ESÕS-i juhatuse liige ja IT-grupi juht aastast 2007. Viimased kümme aastat olen olnud vaimustustes veebipõhisest ja äppidega õpetamisest, jaganud oma kogemusi kolleegidele Eestis ja Euroopas, osalenud paljudel konverentsidel, sealhulgas kõikidel veebikonverentsidel (DaFWEBKON). Oma õpilastega olen ikka veel aktiivne eTwinningu projektide läbiviija. Viimased neli aastat olen tegev ka haridusportaali Koolielu saksa keele ainemoderaatorina. Igateisipäevaõhtustel veebikoolitustel osalen aastast 2006.

8. Õpimotivatsiooni tõstmise- sõnavaraõpe mängustamise kaudu

Kristi Martin, Allecto AS müügijuht

Arvutuslingvistika kohaselt suudab inimene, kes saab aru 1000 kõige enam kasutatavast sõnast mõista ligi 70% kõikidest sihtkeelsetest tekstidest. Õppides ära järgmised 1000 sõna, suureneb tekstist arusaamine üksnes 10% võrra. Seetõttu suureneb keeletaseme tõustes sõnade hulk, mida õpilasel on vaja osta, astmeliselt ning lisaks sõnavara õpetamisele tunnis on õpetajal vaja anda õpilastele vajalikud teadmised ja oskused ka iseseisvaks sõnavaratöök. Lisaks on vaja pidevalt meenutada, harjutada ja kinnistada juba varasemalt õpitud ja omandatud põhisõnavara.

Antud töötoas vaatleme (erinevate ingliskeelsete õppematerjalide näitel) kuidas sõnavaraõpet tunnis mängulisemaks muuta ning milliseid võimalusi pakkuda õpilastele iseseisvaks õppeks. Läheneme sõnavaraõppele moodsas, digitaalses ja mängulises võtmes, kuid kuna mänguelemendid on õppimises paratamatult olemas ja neid ei ole vaja sinna lihtsalt ilu pärast lisada, vaid üles leida, siis vaatleme eelkõige kuidas olemasolevaid sõnavara õpetamise viise uute tehniliste lahenduste abil rakendada ning kuidas nende mänguline pool esile tuua.

Enesetutvustus:

Olles alates 2011. aastast töötanud võõrkeelsete õppematerjalide tutvustamise ja müügiga tegelevas firmas olen kursis üle 10 suurema väliskirjastuse valikuga. Müügitööle eelnevalt õpetasin põhi- ja keskkoolis inglise keelt. Lisaks dataprojektori kasutamise võimalusele koostas koduseks harjutamiseks mõeldud lisaõppematerjale Moodle.com õppekeskkonnas, pidasin õpilastega blogi, lõin veebimaterjale näiteks Quizlet ja FlipQuiz keskkonnas. Olen läbi viinud koolitusi täiskasvanutele ja korraldanud inglise keele ringi lasteaiarühmadele.

9. Õppija loob ise õppematerjali

Kalle Lina, Rakvere Gümnaasiumi saksa ja inglise keele õpetaja

Töötoas õpime tegema ristsõna ja täherägastikku. Keeleõppes on need kindlalt endale koha leidnud. Kui õpetaja oskab neid teha, siis miks ei võiks seda oskust edasi anda ka oma õpilastele. Arvuti on õpilaste igapäevane kaaslane. Aga selle kasutamine võiks olla mitmekesisem ja siin on võimalus lapsi motiveerida keelega tegelema ja nende ideid ära kasutada.

Enesetutvustus:

Olen Rakvere Gümnaasiumi saksa ja inglise keele õpetaja. Juhin koolis võõrkeeleõpetajate aineseksiooni ja maakonnas saksa keele õpetajate aineseksiooni. Kuulun Eesti Saksa Keele Õpetajate Seltsi juhatusse. Juba aastaid pean arvuti oma tubliks abiliseks. Olen loonud palju eri tüüpi online-harjutusi saksa keele õpetamiseks. Hiljuti tunnistasid Koolielu ainemoderaatorid minu inglise keele õppematerjali alguskuu parimaks.

10. *Digiajastu võimalused*

Laine Kippari, Vene Keele Õpetajate Selts

Enesetutvustus:

Töötan vene keele õpetajana Joh. Käisi nim. Põlva Keskkoolis 1985. aastast. Põlva Ühisgümnaasiumis õpetasin vene keelt ja kirjandust 8.-12.klassides 2014.a. kevadeni. Olen lõpetanud Tall. Ped. Instituudis Öie Vaheri vene keele õpetamise metoodika kursuse, täindanud oma teadmisi erinevatel õpetajate täienduskursustel.

11. Liina Tammekand, Tartu Ülikool, inglise keele õpetaja (MA)